

**“O’LISH-SIZ SEVGAN MAMLAKAT” MARIELA KORDERO SHE’RLARI
TARJIMASIDA SO’ZLAR UYG’UNLIGI**

O‘zbekiston Milliy universiteti

Xorijiy filologiya fakulteti

Xorijiy til va adabiyoti ingliz tili yo‘nalishi 2-bosqich talabasi

Nilufar Ruxillayeva Shukrullo qizi

ruxilayevanilufar@gmail.com

+9989 95 182 88 08

Annotatsiya: Mariela Kordero she'rlari tarjimasida so'zlarning uyg'unligi mavzusi uning ishini bir tildan boshqa tilga o'tkazishda e'tiborga olish kerak bo'lgan hal qiluvchi jihatdir. Kordero she'riyati o'zining lirik go'zalligi, boy obrazliligi va madaniy teranligi bilan mashhur bo'lib, uning so'zlarining umumiy uyg'unligiga xizmat qiladi. Uning she'rlarini tarjima qilishda uning tilining o'ziga xos jihati, misralarining ohangi va ijodiga o'ziga xos jo'shqinlik baxsh etuvchi madaniy yo'nalishlarni qamrab olgan holda ana shu uyg'unlikni saqlab qolish zarur.

Kalit so'zlar: tarjimadagi so'zlar uyg'unligi, madaniy kontekst, badiiy uslubiy vositalar, asl mantga sodiqlik.

Abstract: Mariela Cordero's work on the theme of word harmony in the translation of her poetry is a crucial aspect to consider when translating from one language to another. Cordero's poetry is known for its lyrical beauty, rich imagery, and cultural depth, which serve the overall harmony of his words. When translating his poems, it is necessary to preserve this harmony, taking into account the unique aspect of his language, the tone of his verses, and the cultural trends that give his creativity a unique vitality.

Key words: harmony of words in translation, cultural context, stylistic style, faithfulness to the original text.

Абстрактный: Работа Мариэлы Кордеро над темой гармонии слов в переводе ее стихов является важным аспектом, который следует учитывать при переводе с одного языка на другой. Поэзия Кордеро известна своей лирической красотой, богатством образов и культурной глубиной, которые служат общей гармонии его слов. При переводе его стихов необходимо сохранять эту гармонию, учитывая своеобразие его языка, тона его стихов, культурные тенденции, придающие его творчеству неповторимую жизненность.

Ключевые слова: гармония слов в переводе, культурный контекст, стилистический стиль, верность оригинальному тексту.

Kordero she'rlarini tarjima qilish asl matnga sodiq qolish va tarjimada uning so'zlarining mohiyati va ruhini yo'qotmaslik o'rtasidagi nozik muvozanatni talab qiladi. Tarjimon she'rning nafaqat to'g'ridan-to'g'ri ma'nosini anglatuvchi, balki asl nusxadagi kabi hissiy ta'sir va estetik go'zallikni ham uyg'otadigan so'z va iboralarni diqqat bilan tanlashi kerak. Kordero she'rlari tarjimasida so'z uyg'unligini saqlash uning yozuv uslubini belgilab beruvchi ritm, ohang va tasvirga e'tibor berishni o'z ichiga oladi. She'rning mavzulari va madaniy kontekstiga mos keladigan tilni sinchiklab tanlab, tarjimon Kordero ijodiga xos bo'lgan bir xil birlik va uyg'unlik tuyg'usini qayta tiklashi mumkin. Pirovardida, Mariela Kordero she'rlari tarjimasidagi so'z uyg'unligi mavzusi uning she'riyatini shu qadar jozibali qiladigan lingvistik va madaniy murakkabliklarni ulug'lash bilan birga she'riyatining mohiyatini qamrab olish muhimligini ta'kidlaydi. Muvaffaqiyatli tarjima nafaqat asl matnning ma'nosini beradi, balki Kordero so'zlarining go'zalligi va badiiyligini saqlab qoladi, uning ishi turli tillar va madaniyatlardagi o'quvchilarni ilhomlantirish va rezonanslashda davom etishini ta'minlaydi.

Mariela Kordero Venesuelalik huquqshunos, shoir, yozuvchi, tarjimon va tasviriy rassom. Uning she'rlari bir nechta xalqaro antologiyalarda nashr etilgan. She'rlari hind, chex, eston, serb, o'zbek, rumin, makedon, koreys, ibroniy, bengal, ingliz, arab, xitoy, rus, polyak tillariga tarjima qilingan. Hozirda u Poemame (Ispaniya) jurnalida Venesuela Poetry va World Poets bo'limlarida faoliyat yuritadi.

Mariela Kordero - sevgi, yo'qotish, o'zlik va ijtimoiy adolat mavzularini o'rganuvchi kuchli va hayajonli she'riyati bilan tanilgan venesuelalik shoir. Uning she'rlarini ispan tilidan ingliz yoki boshqa tillarga tarjima qilishda uning asarining mazmun-mohiyati va go'zalligi saqlanib qolishi uchun bir qancha asosiy fikrlarga e'tibor qaratiladi. Mariela Kordero she'rlari tarjimasini tahlil qilishda quyidagi jihatlarga e'tibor qaratmay tarjima qilib bo'lmas, bo'lsa-da, keyinchalik uni o'quvchi uchun hissiz she'r bo'lib qoladi.

Madaniy kontekst: Mariela Kordero she'riyati mahalliy urf-odatlar, an'analar va tajribalarga tayangan holda Venesuelaning madaniy va ijtimoiy kontekstida chuqur ildiz otgan. Tarjimonlar ushbu madaniy nuanslarga sezgir bo'lishlari va ularni maqsadli tilda samarali yetkazish yo'llarini topishlari kerak. Bu Venesuela madaniyati bilan tanish bo'lmagan o'quvchilarga she'rlardagi havolalarni tushunishlariga yordam berish uchun izohlar yoki tushuntirishlar berishni o'z ichiga oladi, Mariela Kordero she'riyat Venesuela madaniy kontekstidan chuqur ildiz otgan. U o'z ijodiga Venesuela madaniyati unsurlarini singdirib, mamlakatning boy tarixi, an'analari va tabiiy go'zalligidan ilhom oladi. Kordero o'z she'riyati orqali Venesuela madaniy merosining mazmun-mohiyatini aks ettiradi, uning rang-barangligi va o'ziga xosligini tarannum etadi.

U o'ziga xoslik, tegishlilik mavzularini o'rganadi, shaxsiy tajribalarni kengroq madaniy hikoyalar bilan birlashtiradi.

Undan tashqari, Kordero she'riyatida til va uslub muhim ahamiyat kasb etadi, Ijodkor she'riyati o'zining lirik tili, boy obrazlilik, hissiyot teranligi bilan ajralib turadi. Tarjimonlar uning she'rlarining musiqiyligi va ritmini qo'lga kiritishga, shu bilan birga uning o'ziga xos uslubining yaxlitligini saqlashga harakat qilishlari kerak. Bu asl she'rlarning go'zalligi va shiddatini yetkazish uchun so'z tanlash, gap tuzilishi, she'riy vositalar bo'yicha ijodiy tanlovlarni talab qilishi mumkin.

Shoir ijodi she'riy unauralsiz bo'lmas, albatta, Kordero she'rlarining ma'no va ta'sirchanligini oshirish uchun ko'pincha metafora, o'xshatish, ramziylik, alliteratsiya kabi turli she'riy vositalardan foydalanadi. Tarjimonlar ushbu qurilmalarni maqsadli tilda ularning samaradorligini yo'qotmasdan yoki mo'ljallangan xabarni o'zgartirmasdan qanday ko'rsatishni diqqat bilan ko'rib chiqishlari kerak.

O'zgartirish biz sevgan mamlakat

O'lish-siz sevgan mamlakat.

Hissiy aks sado: Kordero she'riyatining o'ziga xos xususiyatlaridan biri uning hissiy aks sadosidir, chunki u ishq, sog'inch, g'am va umid mavzularini sezgirlik va teranlik bilan o'rganadi. Tarjimonlar uning she'rlaridagi hissiy shiddatni o'quvchi tillarida aks-sado beradigan tarzda yetkazishga intilishlari kerak. Bu o'xshash his-tuyg'ularni uyg'otadigan va tinglovchilarning o'xshash javobini uyg'otadigan ekvivalent iboralar yoki idiomalarni topishni o'z ichiga olishi mumkin.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, Mariela Kordero she'rlarini tarjima qilish uning she'riy sezgirligi, madaniy kelib chiqishi va mavzuli tashvishlarini chuqur baholashni talab qiladi. Tarjimonlar tarjima jarayoniga ehtiyotkorlik, ijodkorlik va har ikki tilni sinchiklab tushunish bilan yondashish orqali Kordero she'riyatining go'zalligi va qudratini kengroq "she'rxo'r" larga samarali yetkaza oladi, bu esa uning ovozi, til chegaralari va madaniy tafovutlardan oshib o'tishiga imkon beradi. Asosiy jihati Mariela Kordero she'rlarining tili sodda, ravon va ham o'quvchi uchun, ham tarjimon uchun qulay.